

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 46/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Gorkého 6, Bratislava, proti rozhodnutiu Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. k. VP/139/22/K z 20. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Návrh o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Navrhovateľ, ktorý je riaditeľom [REDACTED] sa návrhom doručeným ústavnému súdu 23. decembra 2022 domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia výboru, ktorým mu podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 16 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) bola uložená pokuta 2 092,55 eur za to, že porušil povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, keď do 30. apríla 2022 nepodal písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok a urobil tak až 15. júla 2022.

II.

2. Uznesením z 8. júna 2022 výbor začal proti navrhovateľovi konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona a súčasne ho požiadal o stanovisko. Navrhovateľ k tomu uviedol, že v marci 2022 mu poslal oznámenie a majetkové priznanie, a preto považoval záležitosť za uzavretú. Okrem toho výbor by mal zohľadniť, že začiatkom roka 2022 prekonal s dlhodobými následkami ochorenie, čo mu sťažilo prácu a viedlo k tomu, že oznámenie podľa ústavného zákona nepodal.

3. K námietke navrhovateľa o podaniach z marca 2022 výbor v namietanom rozhodnutí uviedol, že podanie oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona eviduje až k 15. júlu 2022 a podania z marca 2022 boli podľa § 10 ods. 2 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Tieto podania podľa osobitného zákona nie sú splnením povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona. Na tom nič nemení to, že pomery navrhovateľa sa nezmenili. K námietke navrhovateľa o dôvodoch nepodania oznámenia výbor poukázal na procesnú empatiu ako znaku materiálneho právneho štátu, no dospel k záveru, že navrhovateľom uvedené zdravotné a pracovné dôvody nevedú k zbaveniu sa zodpovednosti navrhovateľa, pritom odkázal na obdobné právne posúdenie v rozhodnutiach ústavného súdu (II. ÚS 448/2018, II. ÚS 466/2021).

III.

4. Navrhovateľ je toho názoru, že ochorenie s dlhodobým priebehom, počas ktorého sa napriek odporúčaniam nedoliečoval, ale navštevoval zamestnanie, je relevantným dôvodom, s ktorým sa výbor dostatočne nevyporiadal a len bez bližšieho zdôvodnenia uviedol, že „*uvedené zdravotné a pracovné dôvody nie sú liberačné k meritu veci*“. Podľa navrhovateľa je odôvodnenie rozhodnutia nepreskúmateľné, keďže nie je zrejmé, prečo výbor ním tvrdené skutočnosti vyhodnotil ako nedostačujúce. Podľa sťažovateľa rozhodnutie výboru musí spĺňať nielen formálne, ale aj materiálne podmienky rozhodnutia tak, aby aj priemernému adresátovi bola daná možnosť pochopiť skutočnosti a úvahy, pre ktoré ním predložené dôvody boli považované za irelevantné. Namietané rozhodnutie je preto po materiálnej stránke nedostatočné, z čoho vyvodzuje, že má byť zrušené.

5. Podľa sťažovateľa ochrana zdravia mala v čase predchádzajúcom termínu odovzdania oznámenia prednosť pred touto povinnosťou, k čomu sa výbor nevyjadril a rovnako sa nezaoberal mierou jeho zavinenia, nebezpečnosťou konania a jeho následkov pre spoločnosť. Podľa sťažovateľa ak je splnenie povinnosti v konflikte s iným právom osoby, je potrebné aplikovať zásadu proporcionality.

IV.

6. Zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona (IV. ÚS 177/07, III. ÚS 141/2010, II. ÚS 188/2014). Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním svojho druhu upraveným ústavným zákonom, v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona (III. ÚS 229/2017, II. ÚS 315/2018).

7. Vo veci navrhovateľa nie je dôvod postupovať inak, ako je zrejmé z doterajšej judikatúry ústavného súdu. Navrhovateľ mal povinnosť podať písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona do 30. apríla 2022. Čo sa týka námietky nedostatočnosti odôvodnenia, treba uviesť, že mierou dôvodnosti tejto námietky je § 239 ods. 2 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z.

o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého ústavný súd zruší rozhodnutie výboru, ak zistí, že rozhodnutie je nepreskúmateľné. Tak tomu však nie je. Z namietaného rozhodnutia je zrejmé nielen to, za porušenie akej povinnosti bola sťažovateľovi uložená pokuta, ale aj to, ako sa výbor vysporiadal s navrhovateľom uvádzanými skutočnosťami, keď dospel k záveru, že tieto neospravedlňujú nesplnenie jeho povinnosti podľa ústavného zákona. I keď je odôvodnenie strohé, vyplýva z neho, že výbor vychádzal z kategórie procesnej empatie ako znaku materiálneho právneho štátu tak, ako bola formulovaná v rozhodnutiach ústavného súdu (II. ÚS 448/2018, II. ÚS 466/2021). Odkaz na právne závery týchto rozhodnutí treba vnímať ako súčasť odôvodnenia výboru, pričom osobitne treba zvýrazniť, že ústavný súd v uznesení č. k. II. ÚS 466/2021 dospel k záveru, že zlý zdravotný stav v čase pandémie ako prekážka nepodania oznámenia podľa ústavného zákona nie je relevantným argumentom a ospravedlnením nesplnenia si povinnosti podľa ústavného zákona.

8. Z takého odôvodnenia je zrejmé, čo výbor viedlo k jeho rozhodnutiu o nedôvodnosti námietok navrhovateľa, keď uvádzané a výborom nespochybnené skutočnosti nie sú dôvodom, ktorý by ospravedlňoval porušenie povinnosti navrhovateľa. Od každého odôvodnenia možno očakávať rôznu mieru argumentačnej hĺbky, ktorá sa prejavuje v spôsobe využitia rôznych argumentačných a štylistických prvkov. Od odôvodnenia akéhokoľvek rozhodnutia však nemožno očakávať dokonalosť, keďže každé odôvodnenie je produktom subjektívneho presvedčenia jeho autora. Len také odôvodnenie, z ktorého objektívne nie je zrejmá podstata skutkových a právnych východísk a z toho vyvedených záverov, odôvodňuje posúdenie odôvodnenia v miere nepreskúmateľnosti. Tak tomu v prípade sťažovateľa nie je a vylučuje to posúdenie namietaného odôvodnenia ako nepreskúmateľného podľa § 239 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

9. K tomu treba uviesť, že z rozhodnutia a námietok sťažovateľa nemožno vyvodit' ani ďalšie okolnosti, ktoré by zakladali dôvod na zrušenie rozhodnutia výboru podľa § 239 ods. 2 ústavného zákona. Predmetom námietok sťažovateľa vôbec nie je to, že by výbor podľa § 239 ods. 2 písm. c) nedostatočne alebo nesprávne zistil skutkový stav. Rovnako nemožno dospieť k záveru, že by rozhodnutie výboru podľa § 239 ods. 2 písm. a) nebolo v súlade s ústavou alebo ústavným zákonom. Nemožno zľahčovať, že sťažovateľ s následkami prekonal ochorenie, no je zrejmé, že k tomu došlo ešte začiatkom roka 2022, pričom sťažovateľ následne pracoval, a to aj v dostatočnom čase predchádzajúcom termínu, do ktorého mal podať oznámenie. Z takýchto okolností nemožno vyvodit' rozpor namietaného uznesenia s ústavou a ústavným zákonom. Už pri predbežnom prerokovaní je zrejmé, že návrh sťažovateľa je zjavne neopodstatnený a ako taký bol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutý.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. januára 2023

Robert Šorl
predseda senátu